

SOVIETAI ATSIMA SAVO GINKLUS IŠ KUBOS

ŽINIOS IŠ OKUPTOS LIETUVOS

'Izvestijos' spausdinamos Vilniuje

Nuo spalio 6 d. Vilniuje pradėta spausdinti dalis tiražo Maskvos dienraščio "Izvestijos", kaip teigiama per radiją ir "Tiesa" — vieno iš populiariausių Sovietijos laikraščių. Vilniuje spausdinamas dienraštis platinamas, be Lietuvos, dar Latvijoje, Kaliningrado srityje, Baltarusijos Gardino srityje, o vėliau numatyta įtraukti ir Estiją.

Dienraštis — jo matricos apie pusiaunaktį atgabenamos lėktuvu iš Maskvos. Ligi šiol "Izvestijos" buvo spausdinamos be Maskvos, dar Leningrade, Kijeve, Vladivostoke ir kituose stambiuose miestuose. Pagal "Tiesos" informacijas, artimiausiu metu Vilniuje veiksianti ir "Tiesa" bei kt. leidinius spausdinanti LKP ek laikraščių ir žurnalo leidyklos spausdintuvai pradės spausdinti ir dalį "Pravdos" tiražo. Centrinės spaudos skubėnis pristatymas į pavertuosius kraštus, drauge ir vietinės spaudos stelbimas laikytinas dar viena Maskvos rusinimo priemoniu. (E)

Kai Vilniuje skleidžiamos taikos idėjos

Spalio 11 d. Vilniuje buvo sukvietas visuomenės susirinkimas, skirtas, anot Vilniaus radijo, "pasaulinio taikos komiteto idėjomis paskleisti". Kalbėjo taikos komiteto "respublikinis" pirmininkas raš. T. Tilytis, davęs pasisakyti Aukšč. Tarybos pirmininkui J. Paleckui, buv. taikos kongreso Maskvoje delegatui art. M. Alekskevičiūtei, komjaunimui sek. A. Česnavičiui ir kt. Šis pastarasis pasakojo įspūdžius iš vasarą Helsinkyje vykusio jaunimo festivalio.

Girdi, Nigerijos atstovas puolęs JAV imperialistinė politiką, niekas neabejojęs Sovietijos taikos politiką, o festivalio išvakarėse buvęs paskelbtas sovietų pareiškimas dėl branduolinių ginklų bandymų apribojimo. (Tačiau tikrovanis Česnavičius "pamiršo" papasakoti, kad visa eilė afrikiečių festivalyje puolė sovietinį kolonializmą ir nenurėdė tai, kad kaip tik to vad. taikos festivalio užbaigimo išvakarėse sovietai vėl atnaujino savo bandomuosius sprogdinimus — E.).

Plečiamas rusinimas

Nuo spalio 15 d. viena valandą prailginta vadinama visąsąjunginė Maskvos radijo programa. Ji dabar veikia nuo 5 val. ryto iki 2 val. nakties. Pradedant programą perduodama signalo melodija "Ir puikus gi kraštas mūsų gimtasis". Nuo spalio 15 d. praplėsta ir Vilniaus radijo programa, įvestos naujos laidos: Parėjus namo, Pramoninė Lietuva, Statybų kraštas, Kosmosas, Atomas, ir gyvybė, numatyta žymiai plačiau nušviesti "broliško respublikų ir socialistinių šalių" gyvenimas, be to — vėl naujas stiprinamo rusinimo ženklas — daugiau, kaip ligi šiol transliuojama tiesioginių radijo laidų iš Maskvos. (E)

Dingęs muziejus

Dail. Pr. Gudynas per "Tiesą" (223 nr.) ieško istorijos — etnografinio muziejaus Lietuvoje. Esą, šiam muziejui buvę išskirti

tarnautojai, rasta vieta Gedimino kalno papėdėje, tačiau ligi šiol muziejus esąs tik buhalterijos knygoje. Tuo tarpu eksponatų jau surinkta per šimtas tūkstančių. Pasak Gudyno, Lietuvoje dabar veikia 41 muziejus, tačiau eksponatų nesą teisingai paskirstyti tarp paskirų muziejų. Dar svajojama Lietuvoje įkurti muzikos, teatro muziejus (tuo tarpu JAV tik vieno asmens rūpesčiu, jau senokai prof. J. Žilėvičiaus įkurtas lietuvių muzikologijos archyvas — E.). Norėdamas susilaukti to istorinio-etnografinio muziejaus Lietuvoje, Gudynas pasisakė, kad "jo įsitikinimu" toks muziejus stiprins daro žmonių neapykantą priešams, ugdysias meilę Sovietijai, broliškom tautom... (E)

Br. Gvįjana negreit bus savarankiška

Tam priešinga ir Amerika

LONDONAS. — Anglija pakvietė Britų Gvįjanos valdančios ir opozicinės partijos atstovus susitarti dėl laiko, kada bus paskelbta ši britų kolonija nepriklausoma, bet susitarti yra labai sunku.

Visų pirma susitarimą sunkina Gvįjanos partijų vidaus ginčai. Kolonijos premjeras Dr. Cheddi Gagan yra prokomunistas. Jis atvirai kalba esąs "marksistu". Iš seniau buvo sutarta suteikti kolonijai nepriklausomybę šių metų gegužės mėnesį. Nepriklausomybės paskelbimą sutrukė žmonių sukilimas prieš Jagano valdžią. Riešėse žuvo 20 žmonių, nuostolių buvo padaryta už \$20 mil. Britų gubernatorius, turįs vis dar aukščiausią valdžią, iššaukė iš kaimyninių bazių kariuomenę tvarkai atstatyti. Kareiviai pasiliko Gvįjanoj iki šios dienos.

Amerika, kuri šiaip yra palanki Afrikos kolonijų nepriklausomybėms, šiuo klausimu sutinka su Anglijos vyriausybe: pirma reikia sukurti palankesnes sąlygas demokratijai, kad Gvįjana nepasidarytų antroji Kuba.

Nauja ALT vadovybė

ALT valdyba š. m. spalio 27 dienos posėdy, dalyvaujant visiems nariams, pasiskirstė pareigomis:

Pirmininkas — L. Šimutis, pirmasis vicepirmininkas — Dr. Grigaitis, kiti vicepirmininkai: T. Blinstrubas, P. Dargis, Dr. Drangelis, A. Rudis.

Pirmasis sekretorius — E. Bartkus, antrasis sekretorius — Dr. Vl. Šimaitis; išdininkas — Vaidyla, finansų sekretorius — J. Talalas.

Valdyba konstatavo, kad darbo sėkmingumui yra būtinos atskiros komisijos, kurios bus sudarytos kituose posėdžiuose. Visuomenei pranešama, kad visi nariai sutartinai ir vieningai sieks tą tikslių, kuriems buvo įsteigta Amerikos Lietuvių Taryba.

Gyvenamasis momentas reikalauja, kad Lietuvos laisvinimo reikale visuomenė būtų konsoliduota ir remtų visas ALT laisvinimo pastangas.

Kubos priešlėktuvinės batarėjos įgula įveigia padangę. Mobilizacija Kuboje tebetęsiama.

INDIJA PRAŠO UŽSIENIO VALDŽIAS PARDUOTI GINKLŲ KARUI SU KINIJA

Sovietų vyriausybė pateko nemalonion padėtin, susikovus jos draugams su broliais komunistais

NEW DELHI, Indija. — Indijos vyriausybė išsiuntinėjo visoms valstybėms (išskyrus Portugaliją ir Pietų Afriką) notas apie komunistinės Kinijos agresingus veiksmus jos teritorijoj ir paprašė parduoti jai ginklų, kad galėtų išmūšti iš užimtų žemių kinų įsibrovėlius.

Tokią notą gavo ir Sovietų Sąjunga. Jos diplomatinė padėtis yra gana kelbli. Indai jai būdavo draugai, o Kinijos komunistai — broliai. Susikibus draugams ir broliams į plaukus, bet kuris Kremlius žingsnis darytų jam didesnių diplomatinių, politinių nemalonumų. Net ir nieko nedarant, Chruščėvas susilaukė priekaištų iš abiejų pusių. Jei Maskva paremtų Kiniją, Indija galėtų atsakyti savo iluzinės neutralumo politikos ir perėti į Vakarų bloką. Jei Indija susilauktų ginklų ir diplomatinės paramos prieš Kiniją, plyšys komunistų bloke pasidarytų dar didesnis.

Indija vis dar bando išlaikyti neutralumą, žadėdama už ginklus sumokėti, nors pinigų tam neturi. Jei ji priimtų ginklų dovanai, ji jaustųsi nusikaltusi savo neutralumo politikai.

Kinijos kariuomenė baigia užimti vadinamą Indijos šiaurės rytu agentūros teritoriją. Šioji teritorija Tibeto-Kinijos-Burmos kampe buvo laikoma savotiška užtvara, sauganti komunistų kariuomenę nuo tikrosios Indijos teritorijos užpuolimo.

Užėmus šią laukinę, kalnuotą sritį, Peipingo armija artėja į Asamo, Nagos teritoriją, kur yra stambesnės vietovės ir kur Indija turi tvirtesnių atsparos punktų. Jei juos kinai užims, jie turės dar geresnes sąlygas derybos su Indija, sustabdžius kautynių veiksmus. Kinija iš pradžių skelbė, kad ji nori atsiimti tik 62,000 kv. mylių žemės, kuri priklausanči Tibetui, tai yra, Kinijai.

"Nauja agresija"

Chruščėvo pastarajame atsakyme Kennedžiui priminta, kad Amerikos lėktuvas buvo įskridęs į Sovietų erdvę, į Sibiro kampą priešais Aliaską. Jis klausia, ar tai yra "naujos agresijos" veiksmas. Jei taip, Sovietai į tai rimtai reaguosia.

JAV spauda Kubos krizės nesuuodė

Ji akiai priimanti valdžios pareiškimus, rašo J. Knight

CHICAGA. — Buvęs Chicago Daily News ir kitų laikraščių leidėjas John Knight savo savaitiniame apdūmojime rašo minėtame dienrašty, kaip jo redaktorius ("Editors Notebook"), kad "aklas priėmimas Washingtono pareiškimų nuvedė į klaidas". Per tai spauda nesukelusi laiku aliarimo dėl Kubos.

Jis pastebi, kad "oficialios" žinios, ar tai būtų iš teismo ar Washingtono, dažnai duoda klaidingą vaizdą. Washingtono korespondentai ir komentatoriai, užuot tas žinias nagrinėję, turėtų patys jas išskasti.

Prez. Kennedy savo kalboj į tautą užpraėta pirmadienį steigta paskelbė, kad Sovietai jau keletas mėnesių kaip stato raketines bazes Kuboj. J. Knight negalįs pamiršti jo pareiškimo prieš penkis savaites, kad "naujosios Sovietų valžmos į Kubą nekels rimtos grėsmės jokiai šio žemyno daliai".

Valst. dp-to konerencia

Visai neseniai valstybės departamentas buvo sušaukęs spaudos, radijo ir televizijos redaktorius supažindinti su vyriausybės politiką, pastebė J. Knight. Jis pats nedalyvavęs, bet "Akron Beacon Journal" redaktori-

Prancūzai balsavo

PARYŽIUS. — Sekmadienį, spalio 28 dieną, prancūzų tauta tarė lemiantį žodį dėl respublikos santvarkos. Referendumo rezultatai paaiškės pirmadienį. Žmonių dalyvavimas balsavimuose buvo labai didelis. Yra pagrindo manyti, kad dauguma bus pasisakiusi už De Gaulle pasiūlymą pakeisti konstituciją, kad ateity prezidentas būtų renkamas tautos tiesioginiu balsavimu.

De Gaulle yra nusistatęs pasitraukti, jei jo projektas būtų atmestas arba už jį pasisakytų nežymi dauguma. Prieš jo projektą yra nusistatę visos partijos, pradedant nuo konservatorių dešinėj ir baigiant komunistais kairėj, išskyrus golistų partiją.

Jei partijų atstovai parlamente iš tikrųjų atstovautų tautos, žmonių nuomonei, kaip jie tvirtina, projektas būtų buvęs atmestas be jokių abejonių.

New Yorke leidžiamas laisvųjų kubiečių "Bohemia Libre" žurnalas įsidėjo nuotrauką, kuri rodo, kaip Kuboje žmonas keliauja gyvulinuose vagonuose.

NIKITA CHRUSČEVAS PABŪGO KARO SU JUNGTTINĖMIS AMERIKOS VALSTYBĖMIS

Sutinka tartis laikantis prez. Kennedžio sąlygų

MASKVA. — Per Maskvos radiją sekmadienį buvo paskelbtas Chruščėvo atsakymas į prezidento Kennedžio sekmadienio vakaro notą, kurioj prezidentas atmetė Kremliuose pasiūlymą apie Kubos-Turkijos mainus. (Buvo pasiūlyta likviduoti Nato raketines bazes Turkijoje, jei Amerika nori Sovietų raketinių bazių likvidavimo Kuboje).

Pagal Maskvos radijo pareiškimą, Nikita Chruščėvas, "patikėjęs" prezidento Kennedžio užtikrinimu kad Amerika atšauks jūrų blokadą, nedarys invazijos į Kubą ir sutikęs likviduoti savo raketų bazes Kuboj ir atsiimti tuos ginklus, kuriuos Amerika vadina "ofenyvniais".

Pagal Maskvos radijo pareiškimą, Nikita Chruščėvas, "patikėjęs" prezidento Kennedžio užtikrinimu kad Amerika atšauks jūrų blokadą, nedarys invazijos į Kubą ir sutikęs likviduoti savo raketų bazes Kuboj ir atsiimti tuos ginklus, kuriuos Amerika vadina "ofenyvniais".

Derybos Saugumo Taryboj

Priėmus Chruščėvui prezidento Kennedžio taikos sąlygas, derybos dėl Kubos bus pirmadienį grąžintos į Saugumo Tarybą. Iš Maskvos išvyko SSSR užsienio reikalų viceministeris Kuznecov laikinai perimti SSSR atstovavimą iš Jerimo.

Saugumo Taryboj laukiama didelių ginčų, pavyzdžiui, kokius ginklus laiko "ofenyvniais" Amerika, ir kokius — Sovietų Sąjunga. Tačiau Kubos krizė, atrodo, pradės švelnėti.

Departamentų žinios skyrėsi

Valstybės departamente vis dar vystant užsienio politikos pranešimams redaktoriams, Pentagonui jau buvo žinoma, kad Kuba turi vidutinio toumo (1,000 mylių) ir pusiau tolimųjų (2,200 mylių) raketų. Red. Stopher priekaištaujās, jog redaktoriams buvo leista išsivaižinėti iš Washingtono klaidingą įsitikinimu, jo Fidel Castro yra bejėgis Amerikai užplūti.

J. Knight daro išvadą, kad vyriausybės pareigūnai samonin-gai neslepia tiesos, klaidingi pareiškimai gaunasi dėl blogo kontakto tarp įvairių departamentų, pvz., valstybės ir gynybos.

Komentatorius Drew Pearson rašęs, kad valstybės pasekretoriui G. Ball kalbant kongreso komitete apie Castro ginklus kaip "defenzyvinius", JAV žvalgybos įstaigos jau turėjo faktų apie raketas ir tolimojo skridimo bombonešius Kuboj.

Plagiatas "Svyturio" žurnale

Trys Panevėžio teatro darbuotojai pasiuntė "Tiesai" laišką, pasipiktinę "Svyturio" žurnalo 17-nry paskelbtu J. Paukštės straipsniu apie trylikatįjį Tarzaną. Esą, autorius nutylėjęs jo panaudotus spaudos šaltinius, pasielgęs netaktiškai. Jis savo straipsnį tiesiog nurašęs iš bulgarų iliustruoto madų ir buities žurnalo "Lada".

Castro pakvietė U Thant

Fidel Castro sekmadienį paskelbė, kad jis sutinka sustabdyti raketų bazių statybą, jei Amerika atšauks laivų blokadą. Jo pasiūlymas susilaukė Washingtono menko dėmesio, nes tikruoju grėsmės kaltininku laikomas Kremlius. Castro pakvietė bazių sustabdymo ir išarimų reikalų į Kubą JT gen. sekretorių U Thant. Jis žadėjo iki sekmadienio vakaro apsigalvoti dėl skridimo į Kubą. Jam nesku-bant važiuoti, Castro pasiuntė į New Yorke savo užsienio reikalų ministerį Raul Roa.

JAV mobilizuoja lakūnus

Pirm negu Chruščėvas sutiko likviduoti Kuboj savo raketų ir bombonešių bazes, Amerika paskelbė dalinę mobilizaciją. Buvo pašaukta į aviaciją 14,000 atsarginių lakūnų kariuomenės transportams gabenti.

Šios priemonės buvo imtasi, patyrus, kad Kubos priešlėktuvinė artilerija numušė vieną neginkluotą Amerikos žvalgybos lėktuvą, išsiųstą stebėti raketinių bazių statybą. Fidel Castro paskelbė, kad visi Amerikos lėktuvai bus apšaudomi. Jų įskridimas į Kubos teritoriją esąs invazijos veiksmas.

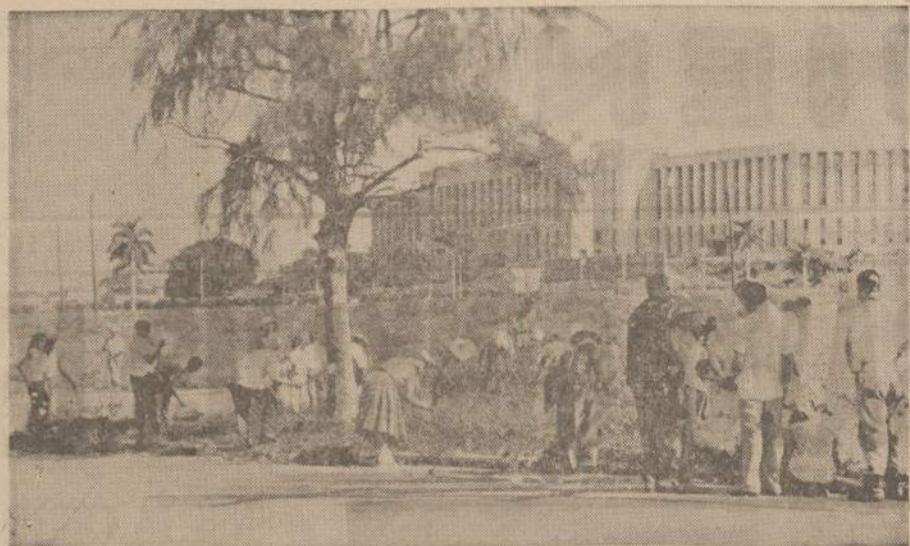
Gynybos departamentas į tai atsakė, kad žvalgybos lėktuvai bus ir toliau siunčiami į Kubą žiūrėti, statybas ir pasiruošimus puolimui ir imtasi atitinkamų apsaugos priemonių.

TRUMPAI

Felix Daukas ir jo žmona Aldona, 1962 m. spalio 23 d., susilaukė sveikos, gražios šešių svarų dešimties uncių dukrelės, kurią vadina Sophia Apolonia. Linkime, kad ponų Daukų dukrelė užaugtų sveika ir būtų džiaugsmu savo tėveliams. N.

Prof. dr. Kazys Pakštas testamentu savo biblioteką paskyrė Pasaulio Lietuvių Archyvu. Jo žmona — Janina Pakštienė ir muzikas Balys Pakštas, velionio valios vykdytojai, tam pritarė ir dar pridėjo knygoms laikyti lentynas, rašomąjį stalą su kėde ir kt. O ponija Janina Pakštienė dar pažadėjo padovanoti tautodailės rinkinius ir kitus papuošalus, kurie būdavo velionio kambarielyje. Gautoji biblioteka nebus išskirstoma po kitus skyrius, bet laikoma nedalomu vienetu ir, galimybė atėjus, Pasaulio Lietuvių Archyve turės būti įrengtas atskiras kambarys su įrašu ant durų: Prof. dr. K. Pakšto biblioteka. Kai gautoji medžiaga bus suregistruota ir surūšiuota, bus pranešta per spaudą visuomenės žiniai, kas joje yra.

Havanos gyventojai apdirba ir mažus žemės sklypelius, kad gautų užsiauginti maisto produktus. Ši paveikslė atspausdino New Yorke pabėgusių kubiciečių leidžiamas "Bohemia Libre" žurnalas.

TREČIAS LAISKAS IŠ PORTUGALIJOS Gyvybės draudimas

SVEIKI, AMIGOS!

Vis dar Portugalijoje. Lisaboną apleidau spalio 2 d. ir išskridau į Porto Santo, apie 625 kilometrus nuo Lisabonos. Skridimas Coronelle Jet lėktuvu truko pusantros valandos. Keista, bet Portugalijoje, atrodo, kiekviename aerodrome yra muitų inspekcija. Kai nusileidome Porto Santo, muitininkas paėmė nuo vieno suolo vieną maišą, nuo kito — kitą maišą, bet atidarė tik vieną, priklausantį vienai jaunai United Airlines tarnautojai. Maišelyje (bag) ji turėjo ant viršaus sudėjus visokiausių moteriškų dalykų, kurių negalima spaudoje minėti, ir aš manau, kad muitininkas dėl to tik ir atidarė, kad norėjo turėti progos pasijuokti, kaip ji pasijuto sukonfuzuota. Po to mes visi išėjome laukti autobuso, kurs turėjo nuvežti į prielanką ir iš ten keltuvu persikelti į Funchal, Madeiros salos sostinę.

Porto Santo veik nieko neturi parodyti turistams. Tai yra sala, turinti 16 1/2 ketvirt. mylių, — pusaštuntos mylios ilgumo ir 3 3/4 mylios platumo, su 2934 gyventojais, po 178 žmones kiekvienai ketvirtinei myliai. Turi viena, vos šiemet pastatytą viešbutį. Temperatūra čia visada vidutinė — žiemą apie 63, vasarą apie 71 laipsnį Fahrenheito. Nors tą dieną, kada mes atvažiavome, buvo 85 laipsniai, tačiau jautėsi karščiau. Saulė vasarą, čia kone viską išdeginą. Nors sako, kad čia užauga vynuogės, ir vaisiai, bet reikia stebėtis, kaip gali užaugti, kur tiek maža tėra drėgmė.

Pirmasis gyventojas šioje saloje buvęs Bartholomeus Perestrelo, kurio dukrė iškėlė už Kristupo Kolumbo. Namas, kuriame jie gyveno, ir šandien tebystovi.

Po valandos laiko busas siauromis ir vingiuotomis miestelio gatvėmis mus išvezė prie doko, kur jau laukė keltuvus mus perkelti į Funchal. Pirmą pasikrovė krovinius, o kai atėjo laikas turistus paimti, tai nebuvo lilelėjo ant keltuvo užėiti. Teko pačiam nuo krantinės užsokti į neramiai ant bangų besisupančio keltuvo. Nepataikius ar sekundę vėliau nušokant, galėjai pliuptimerėti į uosto vandenį. Aš nušokau gana lengvai, bet keli turistai beveik turėjo nuopuoli. Šiaip taip sulipom ir nuplaukėm. Tolumas nuo Posto Santo iki Funchal 40 mylių atstava jūra. Perplaukti tą tarpą truko 4 1/2 valandos. Buvo arbatos metas ir mums patiekė užkandžių, bet kai kurie keleiviai nespėjo suvalgyti, kai skubiai turėjo vėl "išplinti". Jūra buvo labai nerami ir daugeliui plaukimas visiškai nepatiko. Aš sėdėjau ant denio kėdėje, akis laikiau kietai užmerktas ir įsivaizdavau, kad nieko nemalonus nėra. Džiugu prisipažinti, kelionę peryvenau be didesnių bėdų ir nereikėjo nieko "išplinti".

Pagalau apie 9 val. vakaro priklausėme Funchal. Jūra tuo metu jau kilnojosi kalniukais. Sala yra labai kalnuota ir norint pasistatyti namą reikia pasidaryti terasą. Visi namai balti su "terra cotta" stogais. Atrodo gana gražiai. Madeira buvo atrasta 1419 metais. Ją atrado du portugalai tyrinėtojai, Gonzalves Zarco ir Tristao Vaz. Tai 35 1/4 mylios ilgumo ir 13 1/2 mylios platumo sala su 267,000 gyventojais, po 957 žmones vienoje ketv. mylioje.

Madeira yra derlinga, amžinai žaliuojanti sala, tuo tarpu kai Porto Santa yra smėlėta ir saulės išdeginata. Madeira auga įvairiausi dalykai, — cukrinės nendrės, bananai, aukštiniai, grūdiniai, vaismedžiai ir tt. Saloje yra daug miestų, kurių stambiausias Funchal turi 96,000 gyventojų. Čia yra tėvynė garsaus Madeiros vyno ir išsiuvinėjimų. Amerikoje bonka geros madeiros kaštuoja \$5.00, o Madeiros išsiuvinėjimas papuoštas drabužis net kelis šimtus dolerių. Siuvinėjimai atliekami namuose, kur juos baigusios moterys atneša į manufaktūros dirbtuves galutinam paruošimui (processing).

Dirbtuvėje kiekviena moterų grupė dirba tą patį darbą kiaušas dienas. Vienos mazgoja, kitos ištempia, trečios krakmolija, kitos prosyja ir tt. ir tt. Įsivaizduokite, prosyti išsita dieną tokias delikatiškas plonybes. Paklausiau palydovą, kiek jos uždirba, bet palydovas nieko neatsakė. Tačiau kai einant pro grupę mergaičių, kurios lankstė ir į krūvelės dėliojo nosinaites, vėl paklausiau atsakė, kad uždirba po \$1.00 per dieną. Bet kai mergaitės smarkiai pradėjo potestuoti, paly-

stai kai kurie klausimai, kuriuos stato šeimos apie jų gyvybės draudimą, su faktiškais atsakymais, kurie buvo duoti Gyvybės Draudimo Instituto.

Kl. Aš aną dieną atsitiktinai prisiminiau, kad suėjo terminas užmokėti gyvybės draudimo premiją, bet dar nesu gavęs apie tai priminimo iš draudimo įstaigos. Kas at-

dovas pataisė, sakydama, kad uždirba mažiau negu vieną dolerį per dieną...

Išvykome pamatyti žvejų kaimo — Camara de Lobos, kurį išgarsino Winston Churchill, kurs ten atostogaudamas ir tapydamas paveikslus labai išreklamavo tos salos pagrindinį maistą — žuvį. Žuvis čia pagaanama šviežia kiekvieną dieną. Svarbiausias dienos darbas šiame kaime yra — vyrų laivo tinklus, o moterys ieško akmenukų, maždaug kiaušinių didumo, gatvėms ir šalinatviamis taisyti. Einant galima kojomis justi kiekvieną akmenuką, spaudžiant per batų padus iš apacios. Mano kojos ir dabar skauda tik atsiminus tuos gatvių grindinius.

Paskui nuvažiavome į Curral das Freiras, kurs yra 2263 pėdas aukščiau jūros paviršiaus. Šis kaimas yra išaugęs užgesusio ugniakalnio gubroje. Joks Madeiros lankytojas neapsieina nepasivažinėjęs garsiomis Madeiros rogikėmis. Tos rogikės bėga geležiniais pagėgiais ir jas valdo tvirti vyrai, turį stiprias rankas ir plaučius, nes jie rogikes vairuoja lėgdami iš paskui, apie mylios distanciją pakalnėn. Pasiekęs apačią jis užsideda rogikes ant savo kupros ir vėl jas neša į viršų. Vienas vyras atlieka tik po tris nuvažiavimus per dieną.

Idenos šiame salos rojuje bėgo per daug greit ir neapsižiūrėjau kaip atėjo laikas aplėisti. Laukdama žiaurios jūros pakelėje atgal į Porto Santa pasirūpinau "draumaniinė" vaislais. Tai buvo gerai, nes jūra buvo dar piktesnė kaip atplaukiant.

Į Lisaboną grįžome dar anksti pavakarėje. Iki kitam kartui. Josephine Miller

Table with 2 columns: Day and Time. VALANDOS: Pirmadien nuo 12 iki 8 po piet, Antradien 9 4, Trečiadien uždaryta visą dieną, Ketvirtadien nuo 9 iki 8 po piet, Penktadien 9 8, Šeštadien 9 12.30

Chicago Savings and Loan Association 6245 South Western Avenue, Chicago 36 GRovehill 6-7575

sitiktų, jeigu aš nebūčiau pats užmokėjęs premijos".

Ats.: — Jūs būtumėt gavęs laišką iš draudimo įstaigos, kad jūs čekis dar neatėjo ir kad užmokėjimas automatiškai vėl atstatytų draudimo sutartį. Kai kurios įstaigos gali atsiiklausti apie jūsų sveikatos stovį prieš atstatydamos sutartį.

Priminimai apie besitariantį premijos mokėjimo terminą draudimo sutarčių laikytojams yra siunčiami vien iš patogumo jų atžvilgiu, bet premijų mokėjimas yra sutarties laikytojo atsakomybė ir praleidimas vienos premijos gali nutraukti sutartį. Kai ku-

rie žmonės laiko ilgalaikes sąskaitas tam tikroje vietoje, kad prisimintų apie jų mokėjimą. Be to, yra galimybė mokėti premijas automatiškai. Daugumas bankų turi sutvarkymą ir depozitoriaus prašymu moka premijas reguliariai. Kai kurie darbdaviai išima iš algų premijoms skirtus pinigus.

Kl.: Mano draugai sako, kad jie turi draudimo sutartį, kuri apdraudžia kiekvieną šeimos narį: vyrą, žmoną ir vaikus. Ar tai tiesa?

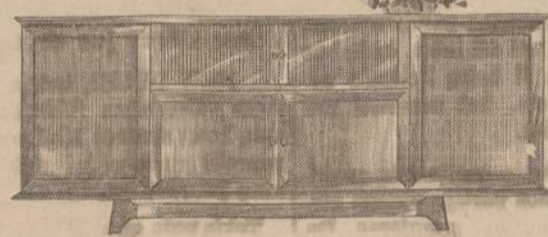
Ats.: Jie, atrodo, turi "šeimos sutartį", kas yra palyginus nauja gyvybės draudimo forma, kuri iš tikrųjų apdrau-

džia kiekvieną šeimos narį pagal vieną sutartį, įskaitant ir vaikus, kurie dar negimę, bet gims, be jokio pakeitimo sutartyje. Tokia sutartis susidaro iš vieno ar kelių vienetų 5,000 dolerių sumoje nuotoliniu gyvybės draudimo tėvui ir 1,000 dolerių sumoje laikino draudimo motinai ir kiekvienam vaikui.

Zmonos draudimas tęsiasi, kol jos vyrui sueina 65 metai anžiaus. Vaikų draudimas tęsiasi, kol jie pasiekia 21 metus, o po to jie gali paversti savo draudimą į nuolatinę sutartį, neatsižvelgiant į jų sveikatos stovį. Jeigu tėvas

(Nukelta į 5-tą psl.)

CURTIS MATHES Built for the Perfectionist who DEMANDS the Very BEST in Tone we offer the "ROYAL DANE"

— YES, the ROYAL DANE was designed strictly for tone — the fact that it is America's most beautiful Danish Modern Cabinet of Genuine Oiled Walnut is purely coincidental.

\$499.95

EASY TERMS

- The ultimate in luxury Stereo With AM/FM RADIO featuring: A sweeping 72" Walnut Cabinet, 4 speed Super Custom Automatic record charger with Diamond Stylus, Super powerful 17 tube AM/FM RADIO with AFC, Dual Channel Amplifier with 60 watts of Music Power, 6 matched high fidelity speakers — 2-12" woofers, 2-8" midrange, 2-5" tweeters, Record Storage of 300 L. P. records.

Kas nori turėti geriausią stereo trumpų ir ilgų bangų radiją, geriausia įsigyti ROYAL DANE, kainuojantį \$499.95. Gražus ne vien kabinetas, bet labai skambus, aiškus ir malonus balsas. Kabinete yra pakankamai vietos plokštelėms laikyti. Parduodamas lengvomis sąlygomis ir keliais išmokėjimais. Prašome šiandien užėti, pasiklausti ir pasiteirauti pas

Glaser's Furniture and Appliance Co.

5115-5123 SO. KEDZIE AVE. PROspect 6 - 1790 OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Advertisement for APDRAUSTA (Insurance) and MIDLAND SAVINGS. Includes text: "ANT BONUS SĄSKAITŲ", "MIDLAND SAVINGS 4040 Archer Ave. • Chicago 32"

Advertisement for PROVISO CAR WASH. Includes text: "14th & MADISON, MAYWOOD — PHONE 343-9346", "Complete line of Phillips 66 products. Maywood's newest and finest!", "CUPON WORTH 50c"

Advertisement for BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION. Includes text: "4 1/2% current dividend", "5% on investment bonus", "4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UZ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.", "4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividenda kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoi 4 metų.", "4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS"

Advertisement for MOVING and PERKRAUSTYMAS. Includes text: "APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI", "JUOZAS NAUJOKAITIS", "2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Hillbrook 5-9209"

VISI LIETUVIŲ BALSAI TEISEJUI WELLS

Edward Stasiukaitis padarė šią nuotrauką. Tai teisėjo Wells pobūvyje buvusių republikonų grupė, pasižadėjusi balsuoti už teisėją. Iš kairės į dešinę matome Emma Petraitienę, W. Sebastianą, Tony Petraitį, A. Jagielienę, patį teisėją Wells ir M. Gudelį, kurį teisėjas Wells vadina "my campaign manager". Priešakyje priklausęs yra K. Uznys.

Spalio 20 dieną, Chicago Savings bendrovės patalpose lietuviškos moterys demokratės suruošė puikų pobūvį teisėjui Wells išrinkti.

Pobūvyje dalyvavo didokas būrys žmonių, kuriems rūpėjo surinkti galimai daugiau balsų į Cook County aukštesnį teismą kandidatuojančiam lietuviui teisėjui Alfonse F. Wells. Teisėjas Wells yra demokratas, bet jo, kaip teisėjo, vardas toks geras Chicagoje, kad jį šiandien remia demokratai ir ne demokratai. Už teisėją Wells pasisakė ir lietuviai republikonai.

Pobūvyje buvo daugiau 200 žmonių. Jie plačiai aptarė artėjančius rinkimus ir pasižadėjo visus kviešti balsuoti už teisingą teisėją. Nutarta kviešti ne tik visus lietuvius, bet aiškinti ir amerikiečiams, kad jie savo balsus atiduotų už teisėją Wells.

Pobūvyje buvo pats teisėjas Wells, svečius mieliai priėmė ir su kiekvienu tarėsi.

Svečiai buvo pavaišinti tauriais gėrimais, o vėliau gavo skanių užkandžių. Ypač skanus buvo kugelis, virtinukai, mėsa ir pyragaičiai.

Pobūvyje dalyvavo Dr. Zubrickas su žmona, Ch. Kriščiūnas su dukterimi, Tony Petraitis su žmona, ponja Jagiella su šeima, J. P. Varkala, Šileikienė, K. Uznys, Stasiukaičiai, Zizienė, Vilkelis, Dr. Petras Zalatoris, Dr. Naikelis, George Jonikas, Sotai, Dr. P. Grigaitis, John

Evans, A. Petkus, Katkevičienė, Kuzienė, Simon Galzin, Marijona Zolpienė, Dalia Zolpytė Ondrick, Stella Kaulakienė ir Kaulakis, Alice Nycron ir kiti.

Edwardas Stasiukaitis nutraukė didoką paveikslų kiekį.

Daugiausia pobūviui pasidarbavo Mrs. Wells, teisėjo žmona, josios dukterys, Elena Čižauskienė ir Kuzienė.

Pobūvyje buvę demokratai ir republikonai žadėjo balsuoti už teisėją Wells. Korespondentas

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Policijos nurodymai ryšium su Velinių vakaru

Vėlinės, čia vadinamos Halloween, bus trečiadienį, spalio 31 d. Tą vakarą visiems vaikams iki 17 metų amžiaus gatvėje buvimo laikas nustatytas iki 10:30 val. vak. Po to laiko gali eiti gatvę tik suaugusių lydimi.

Superintendentas Wilson sako, kad einama palaipsniui prieš Halloween vakaro sukultūrinimo, kad vaikai užuot po gatves daužėsi ir vandalizmą kėlę galėtų gražiai ir kultūringai pažaisiti ir pasivaišinti. Tuo tikslu p. Wilson kviečia pagalbon visų vaikų tėvus.

Kiek įmanoma vaikams suruošti pramogų namuose, kad galėtų su savo mažais drau-

Netrukus žmonės galės gyventi okeano dugne

Jacques Ives Cousteau, žymus prancūzų narūnas, nardomųjų plaučių (aqualungo) išradėjas, Londone vykstančiame II-me Pasauliniame Povandeninėms Veiklos Kongrese pareiškė, kad netolimoje ateityje išsivystys naujas žmogus, kurs bus vadinamas homo aquaticus arba vandeninis žmogus, ir tai bus įvykęs faktas ateinančių 50 metų bėgyje.

Homo aquaticus gims ir gyvens po vandeniu ir po vandeniu turės savo valstybes ir parlamentus.

Cousteau pranešė, kad jis jau organizuoja pirmąjį povandeninį kaimelį, kuriame pradžioje apsigyvens poras tuzinų žmonių.

Kaimišką turės savo nedidelę atominę krosnelę, kuri tiesks energiją kvėpavimui reikalingoms dujoms iš vandens gauti. Jūrų dugno kaimelis neturės absoliučiai jokių ryšių su jokia "baze jūros paviršiuje. Naujakučiai pradės įsikurti ir gyventi jūros dugne patys vieni. "Tai padės išvystyti naują žmogų", sako Cousteau. "Pirma padarius bandymus su aukšta išvystytais gyvuliais, toliau ir žmogus išvystys tokį atsparumą, jog galės atlaikyti vandens spaudimą kilometro ir pusantro (mylios) gilumoje".

Vienintelė bėda ir sunkenybė su naujuoju "vandeniniu žmogumi" esanti ta, kad jo plaučius teks pripildyti suspaudžiamu (compressible) skysčiu. "Bet tai bus galima padaryti", sako jis.

Naujas žmogus eventualiai gimtų jūros dugne ir gimstant ligoninėje po vandeniu jam būsianti padaryta operacija (Cousteau nepaaiškina, kokia operacija). Po to toks žmogus jau galėsias vaikščioti sausumoje, slidinėti pašliūžomis (ski) ir gyventi po vandeniu.

gais ir kaimynais pažaisiti. Prižiūrėti vaikų žaislus ir žaidimus.

Laikytis nustatyto 10:30 val. laiko, kad vaikai iki tol būtų namie, nes po to laiko gatvėje rastus vaikus vienus, pasiims policija.

Pamokyti vaikus, kad eidami "obuolausti", eitų tik gerai apšviestomis gatvėmis ir aikštėmis.

Instruktuoti vaikus, kad "obuolaudami" pasilikytų už durų, neinant į departamentus ir namus.

Sektį, kad prie vaikų nepripunktų koks įtartinas tipas, ir pastebėjus įtartinais besielgiančių, tuojau pranešti policijai.

Perspėti vaikus, būti ypač atsargiems pereinant skersai gatves.

Policija tą vakarą panaudos visas atsargines jėgas, net šunų korpusus dežurnuoti visur, kur gali būti piktadarių. "Vandalai" bus pagriežintai baudžiami.

Dar vienas tiltas tarp JAV-Kanados

Spalio 31 d. atidaromas Sault Ste. Marie tiltas

Tūkstančiai turistų, atostogininkų, medžiotojų ir meškeriojų turėdavo laukti kartais po 15 valandų, norėdami persikelti keltuvais iš šiaurinio Michigano į Kanados pusę per Sault Ste. Marie kanalą ir sąsiaurus, jungiančius Michigan-Huron ir Superior ežerus. Nuo ateinančio trečiadienio, spalio 31 d., kiekvienas galės tuos vandenius pervaziuoti patogiu, nauju 125 pėdų viršum vandens aukštu ir arti trijų mylių (2.7 mylios) ilgio tiltu.

Tiltas pavadintas International Bridge kaštavo "tik" 20 milijonų dolerių, yra už 52 mylių nuo šimtą milijonų kaštavusio 5 mylių ilgumo Mackinac tilto, lygiai 452 mylios nuo Chicago ir 1,526 mylios nuo Tampa, Fla. Kai ateinančiais metais bus baigta didžioji autostrada — Interstate Expressway, tai amerikiečiai galės be sustojimo nuvažiuoti iš pat Meksikos pasienio iki Kanados šiaurės, su kuria jungia šią vasarą baigtoji statyti Kanados bilijoną dolerių kaštavusi Transkanados autostrada.

Naujasis Tarptautinis tiltas yra dviejų linijų (two lines), 28 pėdų važiuojamojo pločio, važiavimo greitis 30 mylių per valandą. Koks gyvas yra trafikas skersai tuos vandenius, rodo tai, kad keltuvais pernai buvo perkelta 420,000 vežimų. Nauju tiltu, kaip numatoma, ateinančiais metais pravažiuos 704,000 automobilių, o 1970 metais visas milijonas.

Už tilto pervaziavimą reiks mokėti Amerikos pusėje \$1.25, už pravažiavimą į abu galus (round trip) \$1.80; su treileriu į abudu galus \$4. Keltuvai nuo spalio pabaigos nebebus naudojami automobiliams perkelti.

Ta proga paaiškinama, ką reiškia tas keistas 60,000 gyventojų Sault Ste. Marie vardas. Lietuviškai būtų šventos Marijos Krioklys. Sault prancūzų kalba reiškia kataraktą, tai yra vieta, kur vanduo teka labai smarkiai ir greitai.

NIAGAROS PUSIASALIS

Šiais metais nepriklausomos Lietuvos kariuomenės atsikūrimo 44 m. sukakties minėjimas įvyks lapkričio 24 d. St. Catharines mieste. Jį ruošia, kaip ir kitais metais, ramovėnai, nes tai jų vienas iš platesnių, metų bėgyje pasireiškimas, kuriam jie skiria daug pastangų ir darbo, kad viskas gražiai praeitų. Šį kartą minėjimas susidės iš oficialiosios dalies, meninės ir subuvimo su vaišėmis. Malonūs apylinkės tautiečiai ir jų organizacijos prašomi- os tą dieną jokių parengimų nedaryti, bet dalyvauti virš minėtam minėjime ir savo dalyvavimu paremti ra-

movėnų organizacijos siekiama gražų tikslą.

Ramovės Čarteris

Čarteris arba inkorporavimo dokumentas Nr. 22, registracijos Nr. 1138, jau yra gautas iš Ontario provincijos pilietybės ministerio John Yeramko, kuris laikomas galiojančiu nuo liepos 13 d. 1962 m. vardu: The Canadian Lithuanian Veterans' Association "Ramovė" of Ontario.

Sjungtos veikimo ribos labai plačios ir panašios kaip: Y. M. C. A., Y. W. C. A., Rotary Club arba Community Chest organizacijų, kurios pastatytos ne ant biznio pagrindo, bet ant humaniškuo.

Kad ir paveluotai gautas šiais metais čarteris, bet valdybos nariai jau kreipėsi raštu ir asmeniškai į Community Chest direktorių valdybą, šalpos gavimo reikalu.

Nepaprastai įdomu kaip toliau bus, bet vizitavimo metu patirtas labai malonus dėmesys iš Community Chest Campaign komiteto pirmininko Mr. S. P. Conner ir Vyriausio komiteto sekretoriaus Mr. A. I. Wallis.

Infor.

MORAN SUPPLY COMPANY beisbolo komanda

nugalėjusi Erickson Boosters komanda 4:0 rungtynėse dėl Vidaus Vakarų Semipro titulo.

Pirmoji eilė: Frank Cincinello, Ray Tichy, Paul Calderone, Al Hoffenberg, Nick Balodimas, Ceral Peterson. Antroji eilė: Brian Reynolds, Bob Ceresse, Greg Schumacher, Jerry Rozmus, Tom Radzicki, Chris Barkulis, Larry Kijak, Jar Roche, Edward M. Moran, Sr. Sponsor.

Edward M. Moran, Jr. šiu metų naujokas.

Geriausias komandos metikas lietuvis JERRY ROZMUS, Illinois universiteto studentas.

Infor.

SKAITYK KASDIEN NAUJIENAS

Lietuviai taipgi perka ir perduoda ir progas sužinoti tikrai per NAUJIENAS

PASKOLOS NAMAMS MAŽAIS NUOŠIMČIAIS

Turime daugybę pinigų GI (veteranų) ir paprastoms paskoloms

Skoliname lengviausiomis sąlygomis.

Skubus, mandagus patarnavimas.

Leidžiame anksčiau išmokėti.

STANDARD FEDERAL-STIPRIAUSIOJI CHICAGOS B-VĖ

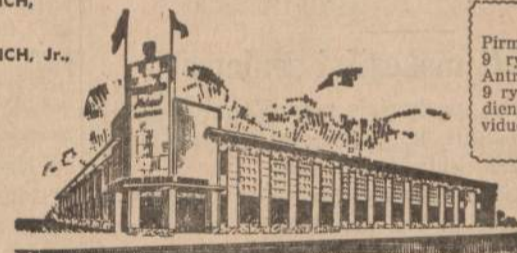
Apsaugo Jūsų santaupas ir padeda joms augti.

Turime Jums parankius du kiemus automobiliams pastatyti.

Turtas \$82,000,000.00

Atsargos Fondas 7,500,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, Chairman
JUSTIN MACKIEWICH, Jr., President

VALANDOS:
Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 8 val. vak.
Antradi. ir penktadi. nuo 9 ryto iki 4 p. p. Seštadieni. nuo 9 ryto iki 12 vidudieni. Trečiadieniai uždaryta.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmadi. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antradi. ir penktadieni. 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniai 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniai uždaryta.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS!

Mutual Federal Bendrovė moka

4 1/2%

dividendais už visas taupymo sąskaitas du kart per metus: gruodžio 31 ir birželio 30 d. d.

Pradėk taupyti šiandien saugioje lietuviškoje Bendrovėje!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: HAYmarket 1-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates table with columns for Chicago, other USA, and other countries, listing rates for 1, 3, 6, and 12 months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje table listing subscription rates for various US cities like New York, Philadelphia, etc.

Dienraščio kainos table listing the price of the newspaper per copy and per month.

Užsieniuose table listing subscription rates for foreign countries like Europe, Africa, etc.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

Apžvalga

Po "taikos" maska

Lietuviški komunistai, kaip visada, pučia į Rusijos tironų dūdą. Kūbos krizėje jie mato kaltininką Washingtone, o ne Kremliuje. Pavyzdžiui, R. Mizara "Laisvėje" rašo: Mes gerbiame savo šalies prezidentą, bet gerbiame kaip taikos, o ne karo prezidentą.

Tie taikos gelbėtojai "stojo už taiką" tikrai tada, kada demokratinės valstybės griebdavo ginklą, pasipriešindamos komunizmo ir fašizmo agresijai. Komunistai nenorėjo, kad prez. Rooseveltas padėtų Anglijai atsiginėti nuo Hitlerio. Jie tada plūdo Roosevelta "imperialistų tarnu", "karo kurstytoju" ir "streiklaužiu".

Dabar vėl ta pati linija. Chruščiovas steigia branduolinių ginklų bazes Kūboje, kad galėtų pulti JAV ir Pietų Amerikos respublikas. Bet Mizara sako, kad prezidentas Kennedy atliko "karinį veiksmą" prieš Kūbą ir nori pradėti "branduolinį karą".

Naujas įstatymas, kurį priėmė 87-is kongresas ir prezidentas pasirašė, padidino tą nuo mokesčių paliuosotą sumą nuo \$1,200 iki 1,524. Tai reiškia, kad 65 metų amžiaus žmogus, mokės mažiau, negu iki šiol, \$64.80 mokesčių; o išėjusių į pensiją pora mokės mažiau \$129.60.

KODĖL KOMUNISTAI LENKIJOJE ATSTATO BAROKO BAŽNYČIAS?

Kodėl? Kodėl komunistinė valstybė atstato baroko bažnyčias ir pirklų namus iš 18 šimtmečio? Reikia atsiminti, kad Varšuvoje stovi imponuojantis rusų padovanotas kultūros palacius 234 metrų aukštumo. Jis prašoka visus Varšuvos pastatus, ir tam jis buvo numatytas. Atmintini taip pat naujų prekybos gatvių stalininiai fasadai. Jų nebegalima jau nugriauti, nors patys komunistų architektoriai juos randa "biauriais".

Senamiesčio atstatymas, tur būti, yra taip pat daug išlaidų pareikalavęs eksperimentas? Caborowski pasidarė labai rimtas. —Tatui mums nebuvo joks skaičiais, daug pasakančiais ir išgaštingais. Štai ką jis mums papasakojo: 1939 m. Varšuva turėjo 1,3 milijonus gyventojų. 1945 m. sausio m. beliko 162,000. 800,000 žmonių žuvo to miesto gatvėse arba buvo ištremti ir nužudyti stovyklose. 90% Varšuvos miesto buvo sulyginta su žeme. Mieste gulėjo dvidešimt milijonų kubinių metrų griuvėsių. Nuo to mes pradėjome.

Ar žinote, ką jis norėjo padaryti iš Varšuvos. Jo Lenkijai paskirto įgaliotinio Frank kabinete mes radome "Generalplan". Pagal jį senoji Varšuva turėjo dingti. Prie dešinio Vyslos kranto turėjo būti pastatytas naujas miestas 100,000 vokiečių. O prie kairiojo kranto — koncentracijos lageris 80,000 lenkų, kurie turėjo būti naudojami prievartos darbams.

kytojai gauna papildomą darbo plotą. Ar turį įtakos užsienio architektūra jūsų planavimams? — Paklausėme. Taip, labai daug. Gyvenamųjų namų statyboje mes laikomės Skandinavijos pavyzdžio, architektūros formoms — Italijos, statybos technikoje, pirmiausia paruošime namų atskirų dalių — Prancūzijos ir Sovietų Rusijos, o gatvių statyboje — Vokietijos. Hanoveris mano akys yra pavyzdinčiausias susiekimo planuotojas pasaulyje.

Ar statote jūrų priešlėktuivinei apsaugai bunkerius? Wolf Caborowski papurtė galvą: "Ne, sustabdėme. Prieš kelis metus buvome pradėję statyti. Tačiau šiuo metu nenumatome karo. Bunkerių statyba, be to, yra brangi. Senamiesčio atstatymas, tur būti, yra taip pat daug išlaidų pareikalavęs eksperimentas? Caborowski pasidarė labai rimtas. —Tatui mums nebuvo joks skaičiais, daug pasakančiais ir išgaštingais. Štai ką jis mums papasakojo: 1939 m. Varšuva turėjo 1,3 milijonus gyventojų. 1945 m. sausio m. beliko 162,000. 800,000 žmonių žuvo to miesto gatvėse arba buvo ištremti ir nužudyti stovyklose. 90% Varšuvos miesto buvo sulyginta su žeme. Mieste gulėjo dvidešimt milijonų kubinių metrų griuvėsių. Nuo to mes pradėjome.

Ar žinote, ką jis norėjo padaryti iš Varšuvos. Jo Lenkijai paskirto įgaliotinio Frank kabinete mes radome "Generalplan". Pagal jį senoji Varšuva turėjo dingti. Prie dešinio Vyslos kranto turėjo būti pastatytas naujas miestas 100,000 vokiečių. O prie kairiojo kranto — koncentracijos lageris 80,000 lenkų, kurie turėjo būti naudojami prievartos darbams.

Du Amerikos karo laivai sulaukė Sovietų žariteriuota Lebanonu priklausantį Marucia laivą, plaukiantį į Kubą. Kai iškėrus pasirodė, jog negabama uždrausti ginklai, tai laivui buvo leista plaukti toliau

Stevenson prispeitė prie sienos Zoriną

Retai būna tokių dramatiškų scenų tarptautinėse konferencijose, kokia įvyko pereiną savaitę JT Saugumo Tarybos posėdyje, kai ambasadorius Adlai Stevenson prispeitė prie sienos Sovietų Sąjungos užsienių reikalų ministerio pavaduotoją Zoriną. Sovietų delegatas, kuris ši mėnesį sėdi Saugumo Tarybos pirmininko kėdėje, pasakė piktą kalbą, dergdamas Jungtines Valstybes. Amerikos delegacijos vadovas Stevenson, trumpai atrėmęs jo šmeižtus bei faktų iškreipimus, pastatė klausimą Zorinui: "Pasakyk, Tamsata, ar Sovietų Sąjunga siuntė į Kūbą vidutiniškos ir ilgos distancijos branduolinius sviedinius? Atsakyk tuojau, nelaukdamas mano žodžių vertimo, — Taip ar Ne?"

Zorinas supranta anglišką kalbą. Jisai nelaukė, kol Stevensonso žodžiai bus išversti rusų kalbon, bet bandė išsisukti, pareikšdamas, kad čia ne teismas, kuriame prokuroras stato klausimus liudininkui ir reikalauja atsakymo. Sovietų delegatas toliau aiškino, jog Sovietų Rusijai nėra reikalo statyti branduolinių ginklų bazes svetimose šalyse, nes ji turi savo teritorijoje taip toli šaudančias raketas, kad jos gali pasiekti betkurį punktą Amerikoje.

Stevensonas jam atskirt, kad jam nesvarbu, ar Rusijai "reikia" tokių bazių svetimose šalyse, ar ne. Jisai klausia, ar sovietų valdžia stato branduolines bazes Kūboje? Į šią klausimą Zorinas atsakymo nedavė. Tuo gi tarp Amerikos delegacija atskleidė fotografines nuotraukas, kuriose aiškiai matyti sovietų statomos branduolinių ginklų bazės Kūboje. Sovietų delegatas tapo sugautas hemeluojuojant ir tapo demaskuota bjauri Kremliaus ponų klasta, kaip jie bandė apgauti Jungtines Valstybes ir kitas pasaulio tautas. Chruščiovo klinkai bus nelengva atsigausti nuo šito moralinio smūgio.

Sumažinti mokesčiai seniams

Tarp 11 įstatymų, po kurių prez. Kennedy padėjo savo parą, pasibaigus kongreso sesijai, yra vienas įstatymas, naudingas seniems žmonėms. Pagal veikusį iki šiol įstatymą, asmuo sulaukęs 65 metų ir išėjęs į pensiją, yra atleidžiamas nuo pajamų mokesčių, jeigu jisai uždriba arba gauna iš kitokių šaltinių ne daugiau, kaip \$1,200 per metus. Jeigu išėjina į pensiją vyras ir žmona, tai jų pajamos, atleistas nuo mokesčių, gali siekti 2,400.

D. Kuraičio kelionės įspūdžiai

Netrukus atsirado palydovai ir man priminė, kad turime skubėti. Paprašiau, kad mane nufotografuotų prie tų kapų. Taip buvo padaryta. Ši fotografija man bus vienas brangiausių prisiminimų iki mirties. Iš šaukoto kapiniųčiau patenkintas. Jaučiausi, kad man pavyko atlikti vieną sentimentaliosų savo misijų. Radome žmones rinkelėje, prie namų. Į namus nebuvo kaip eiti, nes visų nebūtume galėję sutalpinti. Man atėjo mintis užėiti į kurį nors arbatinę ar aludė ir pavaišinti visus. Šaukote dar yra likusi viena aludė. Žinojau, kad nei vienas mano giminielis negalėjo pasikviesti manęs ir visų susirinkusių į svečius. Į namus gal būtume ir sutilpę, bet pavaišinti nebūtų kuo. Tuos senus laikus, kada Lietuvoje buvo duonos, lašinių ir sūrinių, prisimena tik seni žmonės. Jaunimas gyvena iš dienos, visą laiką diržą susiveržęs. Pakvičiau visus į vienintelę aludę. Aludė, žinoma, jau buvo ne ta, kurią aš prieš 40 metų mačiau. Nėra nuolat linksmo šeimynininko, nėra buvusių sliprių stalų, nėra suojų. Tebestovi tik baras, jau visiškai susenęs ir suškiles. Aludėje aš pats sustūniau stalus, pritraukiau kėdes ir susodinau visus atėjusius šaukotiečius. Susėdo giminės, pasodi-

nau ir atėjusius palydovus. Kad užkandis greičiau būtų patiekta, aš pats nešiau dešras, raikiau duoną, atkimsinėjau alaus butelius. Tačiau, kad saulutė jau buvo besiekianti žemę, palydovai mane kelis kartus ragino išvažiuoti, o aš, prieš iškeliandamas iš Šaukoto, labai norėjau visus pamylėti. Žmonėms užkandžiaujant ir siurbėtojuojant alų, tariau jiems dar kelis žodžius apie save, apie Della, apie laiko nešamus kilimus. Vienas atsiveikintojas taip pat norėjo visų vardu tarti kelis žodžius. Jis matė, kad nebus progos visiems išsikalbėti. Bet čia įsimaišė vienas mano palydovu. Jis išsitrakė savo įrašomąją mašiną, pasidėjo ant stalo ir tarė: — Prašau pasakyti, kaip Jums dabar sekasi išlaisvintoje Lietuvoje gyventi... Aš čia turiu mašiną, kuri užrašys kiekvieną žodį... Pradžioje nesupratau išdaigos, bet netrukus susigaudžiau ir tuojau tariau palydovui: — Jokiu čia kalbų nereikia... Jiems nieko nereikia man pasakoti, kaip gerai jie gyvena "išlaisvintoje Lietuvoje"... Aš pats viską matau. Ką aš mačiau ir prieš akis matau, man pasako daugiau, negu bet kokios jų kalbos... Tareš šiuos žodžius, kreipiausi į palydovą "Valiū" ir tariau jam: — Tu savo mašinėle nuimk nuo stalo ir suvyniok. Matai, kad žmonės yra susi-

jaudinę, visi mes esame susijaudinę, tai kokios čia kalbos gali būti? Kuriems tikslams tas kalbas užrašinėti... Niekas nieko nekaltėjo, o palydovas įsidėjo į terbą savo mašinėle. Valandaėjo prie pabaigos, ir atėjo laikas atsiveikinti. Nesilikčiau patekti į šaukotą, tai ir dovanų neatvežiau. Kai patyriau, kad galėsiu nuvažiuoti, tai nebuvo laiko dovanų pirkti. Nebuvo ir ko pirkti. Niekdo nedavęs, taip pat negalėjau išvažiuoti. Niekto kito neliko, kaip duoti kiekvienam po dešimtį rublių. Man būtų buvę maloniau kiekvieną apdalyti dešimtdolerine, bet kiekvienam išečiau po dešimtrublinę. Atsiveikinau ir išvažiauvau. Išvažiauvau iš šaukoto visiems laikams. Nemanau, kad kada nors turėsiu progos vėl į šį Žemaitijos miestelį sugrįžti. Jeigu per dešimtį metų nebus didesnių pakitimų pasaulyje, tai ir miestelio nebėliks. Šaukotas labai susmukęs, buvę namai netaisomi, o naujų niekas nestato. Galin drašiai sakyti, kad prieš karą buvusio šaukoto nei pusės nebėliks. Palydovai nutarė namo važiuoti kitais keliais. Man buvo visvien. Svarbiausias tikslas buvo pasiektas, pamaciau šaukoto gyventojų vargus, savo akimis mačiau kokią didelę "pažangą" komunistai šaukote padarė per paskutinius 15 metų; pamaciau, ką jie atėmė iš Lietuvos gyventojų ir kuo paverė derlingą ir turlingą

kraštą. Tiesiog baisu, kai pugalvoji. Širdį man tiek skaudėjo, kad ir kalbėti negalėjau. Šį kartą iš šaukoto mašina patrukė į Grinkiškę, Krakės ir Kėdaičius. Ratas didesnis, bet sako, kad keliai šiek tiek geresni, todėl ir mašina greičiau ritosi. Išvažiauvus iš šaukoto, palydovas "Valiū" man tarė: — Kuriam galui tu tiems žmonėms davei pinigų? Šitai pasisveikdamas juos tik tinginiais padarai... Niekto jam neatsakiau. Už tokį klausimą ir tokią galvoseną kumštis į pasmakrį būtų geriausias atsakymas. Žmonės neturi tinkamų drabužių, išdžiuvę, neapsirengę, dantys netaisyti, suknelės paprasčiausios medžiagos, dirba nuo aušros iki saulėm, gyvena, kaip galvijai, neturi paprasčiausių patogumų, o jis tvirtina, kad 10 rublių juos padarys tinginiais. Apylinkės kolchozose jiems tenka dirbti po mėnesį ar daugiau dešimčiai rublių uždirbti, kaip rimtas žmogus gali juos pavadinti tinginiais? "Išmintingas" palydovas, matydamas, kad nieko jam neatsakiau pradėjo aiškinti, koki yra pagėde tie kolchozo darbininkai. Labai esą retais atsitikimais pasitaiko nuoširdus ir geras darbininkas, bet šiaip visi tikti žiūri, kaip be darbo laiką praleisti, kaip sunknei darbą kitai dienai atidėti, kaip iš kolchozo ką nors pavogti... Užtat lietuviški kolūkiai taip ma-

"Krikšto operacija"

Kaip popiežiaus delegatas išgėlėjo lūkstancius Vengrijos žydų. Dail News kolumnistas Tony Weitzel spalio 19 d. skiltyje "Keista saga apie popiežiaus delegatą ir Oporeciją Krikštą" alpasakoja pareiškimą Iros Hirsmano, kurs praėjusio karo metais vedė darybas su kruvinuoju Adolfu Eichmanu dėl iškeičimo milijono žydų į 10,000 sunkvežimių, pakrautų maisto ir visokių gėrybių. Žinoma, iš tokių derybų niekas neišėjo, o nacių reikalams kare blogėjant, Eichmanas žydų masinį žudymą juo tolyn, juo labiau didino. Vengrijos žydų tragedija skatino Hirsmaną skubiausiai ieškoti kitų gelbėjimo kelių. Vengrijoje Eichmanas jau buvo spėjęs išnaikinti apie pusę milijono žydų, bet dar tebebuvo 250,000 žydų, moterų ir vaikų, kalinamų pačioje Vengrijos sostinėje. Kazkieno patartas, Hirsmanas nuvyko pas popiežiaus delegatą Angelo Roncalli, gyvenusį Bukųk Ada saloje, Marmuro jūroje, už 40 mylių nuo Turkijos sostinės Istantulo. Delegatas žydų atstovus nuosirdžiai priėmęs, vynu pavaišinęs. "Jis atrodė žemo ūgio, apskritas, tvirtu sudėjimo, primėngs Fiorella La Guardia (buvusį New Yorko merą), sako Hirsmanas. Išdėsius reikalą, monsinjoras susimąstęs ir staiga paklausęs: "Kaip manote, ar žy-

dai sutiktų atlikti krikšto ceremoniją?" Jis pastebėjęs, jog jam yra žinoma, kad vienuolės Vengrijoje kai kur žydams parūpino krikšto pažymėjimus ir naciai su tokiomis pažymėjimais leido iškelti užsienius. Hirsmanas paprašęs pravesiti masinį žydų krikštą. Susitarta, kad popiežiaus delegatas tuojau susisiektų su savo atstovais Vengrijoje, o Hirsmanas susisieks su žydų pogrindžiu. Taip prasidėjo "Operacija Baptizmas". Rūsiuose, pogrindžiuose, priešlėktuivinėse slėptuvėse, visokiuose užkampiuose buvo žydams dalinami bažnytinėmis antspaudomis pažymėti paliudijimai, kad tokio paliudijimo savininkas yra "krikštytas katalikas", ir daug lūkstanciu žydų su tais paliudijimais — mažais antspauduotais popieriaus lapeliais — išsigėlėjo iš Vengrijos nacių mirties aptvarų.

PRISNIGO 7 COLIUS SNIEGO

Nelauktai ankstyvas šaltis pradėjęs spalio 25 dieną 23 valstybėse numušė termometrą iki žemiau šalimo laipsnio ir Didžiųjų Ezerų srityje privarė nuo 3 iki 7 colių sniego. Šiauriniame Michigane prie Wolverine ir Brutus sniegas net telefonų vielas nutraukė, o prie Sheboygan sniego dangas pasiekė 7 colių ir apie Mount Mansfield, Vermone, nuo 3 iki 6 colių. Bismark, N. D. ir Valentine, Nebr., temperatūra nukrito iki 11 ir 13 laipsnių. Chicagoje penktadienio rytą temperatūra buvo vietomis 18, 19 ir net 16 laipsnių.

Štai pagamina, su normomis yra atsilike...

Štai pagamina, su normomis yra atsilike... Gavę pinigus, į darbą jie visai neis... Sėdės be darbo, kol pinigus praleis... —Kol iš jų žemės neatėmėte, tai visi buvo geri ir darbštūs ūkininkai, — neiškentęs įsimaišiau. — Kuriam galui jie stengsis kolechoze dirbti, kaip savam ūkyje, jei rusai visą derlių išveža, jei už darbą darbininkai beveik nieko negauna?... Nepaliko palydovui ši mano pastaba. Jis man pradėjo ilgiausią litaniją pasakoti, kaip jie turėtų dirbti visą gerovei... Niekto jam daugiau neatsakėjaui. Kitoje šaukoto pusėje kelias buvo toks pats, kaip ir iki šaukoto. Kelias išdaulytas, vietomis gilios duobės, o kitose vietose priverstos didėdės žyriaus krūvos. Matyti, kad valdžia rengiasi šį kelią taisyti, bet mums buvo bėdos tas žyriaus krūvas aplenkti. Soferiui teko labai atsargiai važiuoti. Daužnagių kaimą privažiavome dar su šviesa. Saulė jau buvo nusileidusi, bet dar matėsi. Daužnagių gerai pažinau.

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "Naujiene" Dan Karaliis (Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS... PRITAIKO AKINIUS... Ofiso telefonai: PProspect 8-3229... Valandos: kasdien nuo 11 iki 12 val. ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Tel.: PProspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3148 WEST 63rd STREET... Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8... Trečiadienį ir sekmadienį uždarytas.

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA... PR 6-1795 arba 312-695-0533... Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON... 2434 WEST 71st STREET... Ofiso telefonai: HEEmlock 4-5849... Val.: pirmadienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, antradienį, nuo 1-5, trečiadienį ir seštadienį tik susitarus.

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4157 ARCHER AVENUE... Ofiso telefonai: HEEmlock 4-2324... Val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro... Trečiadienį pagal sutartį.

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET... Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų... Trečiadienį uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3844 WEST 63rd STREET... Ofiso telefonai: PProspect 8-3229... Val.: nuo 1-4 ir nuo 6-8 val. vak. Trečiadienį ir seštadienį uždaryta.

Dr. Aldona A. Juška

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ... 2422 W. MARQUETTE ROAD... Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą... Trečiadienį ir seštadienį uždaryta.

DR. E. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 1407 So. 49th Court, Cicero... Kasdien 10-12 ir 4-7, Trečiadienį ir seštadienį tik 10-12.

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4938 W. 15th St., Cicero, Ill. Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro... Trečiadienį uždaryta.

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4146 So. ARCHER AVENUE... Val.: kasdien po pietų nuo 12-3... Dailių atšilimų.

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS... 2858 W. 63rd Street... Val.: pirmadienį ir ketvirtadienį 1-4 popiet, antradienį ir penktadienį 5-8 val. vak.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET... Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų... Trečiadienį uždaryta.

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija specialiai... 4644 So. ASHLAND... Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2652 WEST 59th STREET... Ofiso telefonai: PR 8-1223 arba PR 6-5577... Val.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį ir penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET... Ofiso telefonai: HEEmlock 4-2123... Priėmimo val.: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 10-11 val. ryto... Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

TREMTIES KELIAS VOKIETIJOJE

(Tęsiny)

Panašių atsitikimų stovyklose buvo daug. Daugiau jų neminėjome ir grįšime prie mūsų bėdų.

Vienas mūsų grupėje buvęs mokytojas sutiko Hochfelde iš Kircheimo atvykusį jam iš Lietuvos gerai pažįstamą taip pat mokytoją. Jis jam išdėstė mūsų vargus. Šitas atvykęs patarė mums važiuoti pas juos į Kircheimą, kur mus tikriausiai priims, nes ten yra tuščių barakų.

Pasamdėme vokišką sunkvežimį, sumokėjome 300 markių ir išvykome į Kircheimą (Wuerttembergo provincijoje), apie 150 km. atstumo į vakarus. Ten gyvena lietuviai, mus labai maloniai priėmė, vaishino kuo galėjo.

Antrą dieną mūsų krai pėsi į amerikiečius, kad primytų mus Kircheimo stovyklon. Gautas buvo atsakymas, kad stovykla numatyta likviduoti ir todėl mūsų priimti negali.

Vėl smūgis. Nepriima, reiškia, neduoda ir maisto, o pilvas nelaukia. Maitinamės iš dar turimų maisto atsargų arba einame į vokiškus restoranus ir ten stiprinamės "Stammgericht" (vienų daržovių sriuba), kurią galima buvo gauti be kortelių.

Vieną dieną iš Stuttgarto į šią stovyklą su dviračiu atvyksta vienas jaunas lietuvis,

ieškodamas pažįstamų. Jis pranešė, Stuttgarte lenkų stovykloje, kur jis gyvena, priima visus svetimšalius be jokių kliūčių.

Su vienu pažįstamu pasiskolinome dviračius ir dviese išvažiavome į Stuttgartą (30 km. atstumo). Šitoji vadinama lenkų stovykla talpinosi flako kareivinėse ir joje laikinai gyveno tokie lenkai, kurie buvo užsirašę grįžti į savo tėvynę. Prie įėjimo vartų viršuje kabėjo didelė drobinė iškaba su lenkišku užrašu: "Mes grįžtame į tėvynę Lenkiją."

Užėjome į raštinę. Be jokių komantinčių užrašė mudveji pavardes, davė korteles ir pasakė, kad eitume į patalpą, kur gausime lovą, maistą ir visa kita.

Gavome geriausią maistą, koks bet kurioje kitoje stovykloje teko ragauti. Pietums tirštą makaronų arba žirnių sriubą su gausiai primėtytais mėsos gabaliukais. Vakare — vakarienės ir pusryčių davynis: pusė svaro duonos, syiesto, margarino, desros, sūrio ir kt. Grįžiančių į tėvynę stovyklose buvo duodamas geriausias maistas.

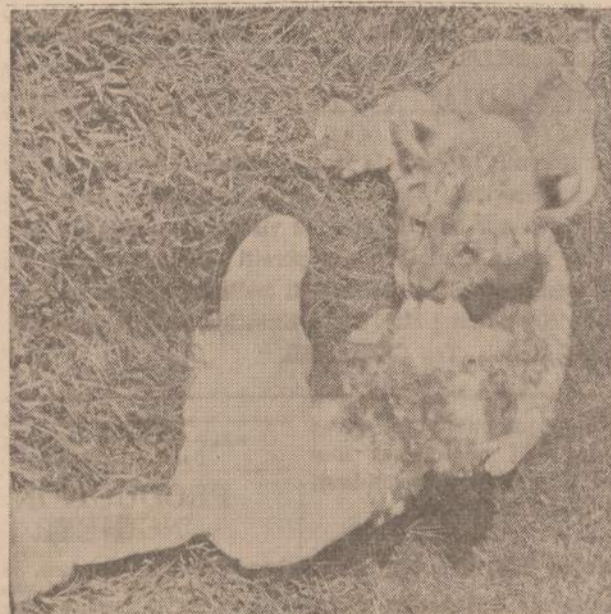
Aš su atvažiavusiu draugu apsistojome čia, o likusieji Kircheime pasiliko, nes sekantią dieną išaiškėjo, kad stovykla tenai pasiliks.

Stuttgarte į šią lenkų stovyklą su laiku privažiavo daugiausia lietuvių, net šeimos su vaikais, ir jų visų nebebuvo kur patalpinti. Juos apgyvendino garažo pastogėje.

Atėjo spalio mėnuo ir su juo kartu ir šaltos naktys. Garažo pastogėje gyvenusieji žmonės, o ypač maži vaikai, pradėjo kęsti nuo šalčio. Spalio 13 d. amerikiečiai pranešė, kad pasirošiume išvykimui. Atvykę sunkvežimiai mus visus lietuvius išvežė į Neuffen (apie 30 km. į pietryčius nuo Stuttgarto), 2000 gyventojų miestuką. Ten iš butų amerikiečiai iškraustė daug vokiečių ir jų vieton apgyvendino mus.

Čia mes turėjome gražius mebliruotus kambarius ir gražią apylinkę: prie miestuko stovėjo iškilęs virš 700 metrų aukštumo kalnas su 400 metrų senumo viršūnėje išlikusiais tvirtomis griuvėsiais. Kalną dengė bukių ir pušų medžiai; o žemutinioje slaituose žaliavo vynuogynai. Visa apylinkė, išraižyta prasidedančių Alpių uolienomis, atrodė apaugusi krūmų, bet tai buvo ne krūmai, o vaismedžiai, kurie čia augo be jokių užtvarų laukuose ir pievose. Apie Neuffen išleistoje brošiūrolėje rašė, kad šioje apylinkėje esama apie 20,000 vaismedžių. Tai yra svarbiausias šio regiono ūkininkų pajamų šaltinis.

Viena mūsų ponitė apie šio regiono mūsų gyvenimą išsireiškė taip: "Šitas kurortas yra skirtas tikrai mums." Tokiu kurortu čia aplink UNRRA įsteigė 6: Neuffen, Nuertingen, Kircheim, Welheim, Unterleningen ir Oberleningen, ir visur apgyvendino tikrai lietuvius. Čia gyvenome nepilnus du metus. Gyvenant Neuffene mums teko pergyventi kelis išgastinčius skrinings, kuriuos vykdė amerikiečiai: jie žiūrėjo į pažastis, ar nebuvo SS, ar nebendradarbiauome su naciais ir t. t. Įtartus jie metė lauk iš stovyklos. Tokie turėjo išskostis prieglaudos pas vokiečius. Keli buvo išmesti ir iš mūsų stovyklos. UNRROS maisto davynis pradžioje buvo beveik pakankamas, bet juo tolyn, tuo jis darėsi kudesnis. Stovyklos gyvenimoj pradėjo ieškoti pašalinį uždarbių, kad galėtų išsilyti nors nusipirkti ir nurašinti urzgantį pilvą. Šitie pašaliniai uždarbiai vadi-

"Rebel", dešimt savačių liūtukas, kuri iš Floridos zoologijos sodo nusipirko Robert Faux, Pekin (Ill.) policininkas.

nosį "spekuliacija", nes kitų pelningesnių uždarbio galimybių nebuvo.

Neuffene apsigyvenę lietuviai pradėjo prekiauti su vaisiais. Ūkininkai duodavo kyšį (iš UNRROS gaunamą kavą, cukrų arba cigaretes), be to dar, plius piniginių atlyginimą, ir už tai gaudavo trešnių, slyvų, obuolių ir kt. Tuos vaisius jie veždavo į Augsburgą, Müncheną arba į žydų stovyklas ir ten parduodavo. Mūsų kiam kilogramas su viskuo kainuodavo 5 markes, o nuvežus į tolimesnius miestus parduodavo už 30 markių. Vadinasi, pelnas buvo geras.

Prekavimas su vaisiais nesiskaitė rizikingu: policija vienam kitam vaisius atimdavo arba paskirdavo dar 50 markių pabaudos. Tai buvo viskas.

Visai kas kita buvo spekuliacija su riebalais, mėsa, kava, cigaretėmis... Už šią spekuliaciją čiupdavo vaizbūnus, baudavo kalėjimu mėnesiais, metais ir ne vienas už tai pakliuvęs, kaip kalėjus kalėjime, nebegalėjo atvykti į Ameriką (liko Vokietijoje).

Tačiau, nors ir didele bausmės grėse, nors beveik visur (plentuose, geležinkelio stotyse ir traukiniuose) amerikiečių MP ir vokiečių policija sekė ir tikrino keleivių čemodanus, tam tikra dalis stovyklų gyventojų vertėsi ir šita prekyba.

Vienas pažįstamas asmuo pasakojo man vežęs kavos pupules į Hamburgą. Kaip nugalėti? Čemodane pavojingai. Jis sugalvojo saugų ir originalų būdą: apacioje prie kojų letenų jis stipriai surišdavo savo apatines kelnes ir į jas iš vidaus pripildavo kavos pupelių.

Frankfurto geležinkelio stotyje jam reikėjo perlipti į kitą traukinį. Stotyje visada slampinėjo vokiečių policija ir amerikiečių MP. Kava kelnes greičiau žingsniuojant slankioja ir čėza, ką gali nugarsti praeinantieji policininkai. Kad jokios nuožiuos nekiltų, jis apsimetė vos paeinančiu šlubu invalidu. Vokiečių geležinkelietis, pamatęs taip sunkiai žingsniuojantį jauną vyrą, pamane, kad tai karo invalidas, pagailo ir atėjęs patikrė jį už parankės ir pamažu nuvedė į reikalingą traukinį. Policija ir jį visai nekreipė dėmesio.

Laikui bėgant vokiečiai vis labiau atgavo savo teises ir amerikiečiai su jais pradėjo daugiau skaitytis. Neuffeno ir aplinkinių stovyklų namų savininkai pradėjo siusti skundus į Heidelbergą (amerikiečių vyriausios kariuomenės vadovybę), kad mus išvežtų kur kitur ir jiems grąžintų jų nusavintus butus.

1947 m. atvažiavo amerikiečių sunkvežimiai ir mus visus lietuvius iš Neuffeno ir kitų aplinkinių stovyklų išvežė į Schwab-Gmuend ir ten patalpino kareivinėse. Įpratusiems geroje patalpose gyven-

ti pradžia atrodė sunki, bet greit pripratome.

Schwab-Gmuende gyvenome garsieji katalikų vadai: Macceina, Ivinskis, Grinius ir kt. Čia vyko atkaklios varžybos dėl stovyklų valdžios; stovyklos vadovybė visą laiką turėjo savo rankose katalikų pažiūrų žmones, o liberalai iš jų valdžią norėjo paveržti. Laikė rinkimų ir komitetus vyko dažni niūtingai ir visos sienos bei stulpai buvo nukabinėti atsisauskimais, panašiai kaip dar demokratijoje Lietuvoje atstovų į Seimą rinkimų laikotarpiais.

(Bus daugiau)

Gyvybės draudimas

(Atkelta iš 2-ro psl.)

mirtų, šeima gautų jo gyvybės draudimą ir žmonos bei vaikų protekcia testusi be tolimesnių premijų mokėjimų.

KL: Aš dažnai savęs klausiu, kas atsitiktų, jeigu pamesčiau gyvybės draudimo sutartį. Ar tai reikštų, kad nebegalėčiau gauti draudimo pinigų?

Ats.: Jeigu pamestum draudimo sutartį, paprašyt savo draudimo agento sutarties duplikato. Saugumo dėliai nusi-rašyk draudimo sutarčių numerius ir kompanijų vardus ir juos laikyk alskiroje vietoje.

Gyvybės draudimo sutartys gali būti laikomos bet kur, kur yra saugu. Tik būkit tikri, kad jūsų šeima žino, kur los sutartys yra ir kas yra agentas. Nutariant, kur sutartį laikyti, prisiminkit, kad pagrindinis draudimo tikslas yra apsirūpinti fondais, kai jų būtiniausiai prireikia.

American Council

MARTIN BAKUTIS... 136 No. Pamela Drive, Chicago Heights, Illinois... Mirė 1962 m. spalio 27 d., 7:55 val. ryte.

Gimes Lietuvoje, Raseinių apskr., Girkalnės par. Blūdižių k. Amerikoje išgyveno 48 m. Paliko nuiludę: dukte Estelle Plonis, žentas Jonas, ir anūkaiti Antanas ir Mykolas; sūnus Walter, brolis Ralph, brolienė Ona ir šeima: kiti giminės Amerikoje, Lietuvoje, dukte Juzė, 2 sėsetys: Elzbieta Mažintienė ir Marijona Zubrickienė.

Kūnas pasarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 South Lituania Ave. Antradienį, spalio 30 diena 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Martin Bakutis giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nulūdię lieka: dukte, sūnus, žentas, anūkaiti, brolis ir giminės.

Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YA 7-3401.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

SOCIALDEMOKRATŲ SUSIRINKIMAS. Šių metų spalio 31 d., trečiadienį, 7:30 val. vakaro, NAUJIENŲ patalpose, 1739 So. Halsted St., įvyks LSS 4-tos kuopos visuotinis susirinkimas. Susirinkimo dienotvarkėje — Chicago Lietuvos Tarybos konferencijos delegatų rinkimas, organizaciniai ir kiti svarbūs reikalai. Visi kuopos nariai ir socialdemokratai kviečiami dalyvauti. —Valdyba.

PEACE COSTS MONEY BUY U.S. SAVINGS BONDS

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELININCIA GELĖS VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linkamumo arba lūdesio valandoje gražiausios gelės ir vaikai, antkapų papuošimai ir sezoninės kapams gelės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS) 5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

LOVEIKIS

Telegrama i Visas Pasaulio Dalis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams 3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Advertisement for MAZEIKA & EVANS, Laidotuvių Direktorai, 6845 SO. WESTERN AVE. TRYNS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS. MAŠINOMI VIETA. REpublic 7-8600 REpublic 7-8691

Advertisement for John F. Eudeikis, LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS, Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Istaiga. AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ. 4605-07 So. Hermitage Avenue. Tel.: YArds 7-1741 — 1742. 4330-34 So. California Avenue. Telefonas: LAFayette 3-0440. MODERNISKOS AIR-CODITIONED KOPLYCIOS.

Advertisement for PETKUS, TĖVAS IR SŪNUS, MARQUETTE FUNERAL HOME. 2533 W. 71st Street. Telef.: GROvehill 6-2345-6. 1410 So. 50th Ave., Cicero. Telef.: TOWNhall 3-2108-9. Trys moderniškios koplyčios. Aikštė automobiliams statyti.

Advertisement for NARIAI, Chicago, Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos. AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ. TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

Advertisement for STEPONAS C. LACKAWICZ, 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213, 2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

Advertisement for PETRAS BIELIUNAS, 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

Advertisement for GEORGE F. RUDMIN, 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

Advertisement for P. J. RIDIKAS, 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

Advertisement for LEONARD BUKAUSKAS, 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

Advertisement for VASAITIS - BUTKUS, 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

Advertisement for ANTANAS M. PHILLIPS, 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

LILLIAN MERNIK KONTRALTAS

Jaunos lietuviškos dainininkės Lillian Mernik pasirodymai jau sudaro ilgą sąrašą.

Turėdama vos 9 metus Lillian Mernik jau dainavo radijo programose ir bažnytinuose choruose.

1952 m. jai buvo paskirta \$25,000 Minna Kaufman Rud Foundation stipendija balsui lavinti.

1956 ir 1957 metais L. Mernik laimėjo Marian Anderson visų labai pagėdaujamą premiją.

1958 m. jai laimėjo Metropolitan Opera Regional Auditions ir John S. Newberry, Jr. premijas.

Geriausias aliejus. Pigiausia kaina 6741 SO. MAPLEWOOD HE 4-6264

WALKER INC. Dream Book of your Horoscope \$1.00. Free explanation with your book.

Siuntinių išsiuntimas ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33.

Kainos pakilo ar doleris nukrito Darbo departamentas praneša, kad per praėjusį rugsėjo mėnesį pragyvenimo kainos visoje JAV pakilo 0.6 procentais.

DĖL SIUNTINIŲ LIETUVA Siuntimui tinka šios prekės: Sveicariški laikrodžiai, kainos nuo \$7.

J. KARVELIS 3322 SO. HALSTED ST. Chicago 8, Illinois YArds 7-0677

rier ir Ernestine Schumann-Heink. Lillian Mernik repertuaro da-lij sudaro lietuviškos dainos: Gruodžio "Visur tyla" ir "Rugšėlis", šimkaus "Kur bakūžė samanota" ir kt.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Chicago išvengė žiemos

Chicago miestas penktadienio rytą susilaukė 24 laipsnių temperatūros ir nuo šalnos kiek pabalusius stogus, o šeštadienis išaušo jau prie 35 laipsnių aukščiau nulio.

Termometras prie Stevens Point, Wis., buvo nukritęs iki 10, prie Park Falls ir Lone Rock iki 11 laipsnių, prie International Falls 13 laipsnių, net prie Peoria, Ill., buvo tik 19 laipsnių.

Sniego vakariniame ir pietvakariniame Michigane pasnio go iki 14 colių. Cassopolis, Wandalia ir srityse iki kelių gilumo sniego nuklotose viešeliuose šimtai automobilių ir autobusų įklimpo.

Cwiklinskis žada būti toks pat kietas kaip Wells Precinkų kapitonai per anks- tį džiugavo. Naujasis Trafiko teismo teisėjus prievaidza Casimir Cwiklinskis vakar pareiškė, kad jis bus toks pat "tough" (kietas), kaip jo pirmtakūnas teisėjas Alfonse F. Wells, kurs apvalė Trafiko teismą iš skandalų ir jį perorganizavo, o dabar yra nominuotas ir kandidatuoją į Superior teismą.

Nuteisti 3 kasų plėšikai Federaliniame apygardos teisme nubausti trys plėšikai, kurie praėjusio sausio 18 dieną apiplėšė Capitol Savings & Loan. Joseph Russano gavo 15 metų, Michael Carpanzano — 12 metų ir Leo Martin 9 metus.

Nesulaukęs mirties, pasikorė Ernest Wendt, 88 metų amžiaus, 10405 Wood street, rastos savo namu rūsyje pasikoręs. Jo marti Mrs. Jeanette Wendt pasakė, kad jos uošvis paskutiniu laiku jautėsi labai nusivylęs pasauliu ir prislėgtas paskutiniųjų įvykių.

Plieno darbininkai sieks trumpesnės darbo savaitės United Steelworkers of America unijos delegatai, kurių apie 1,000 iš 237 lokalių susirinko Chicagoje aptarti unijos reikalų, nustatė, kad ateinančiais metais unija sieks trumpesnės darbo savaitės.

Kainos pakilo ar doleris nukrito Darbo departamentas praneša, kad per praėjusį rugsėjo mėnesį pragyvenimo kainos visoje JAV pakilo 0.6 procentais, o Chicagoje net 0.8%. Tai aukščiausias pakilimas laike paskutinių 4 metų.

Pardavė žmonos dantis? Viena northsidietė moteris apskundė Chicago Avenue nuovados policijai savo vyrą, kaltindama, kad jis pritrūkęs pinigų deginei pirkti pradėjo išpardavinėti baldus ir rakan-

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMA LIETUVIŲ AUDITORIJA Labai geromis sąlygomis išnuomojama Lietuvių Auditorijos (3133 So. Halsted St.) taverna, dvi salės pirmame aukšte, didžioji salė viršuje ir bowling alley su visais įrengimais apačioje.

Illinojų 232, 611 studentų Naujausia statistika rodo, kad Illinojus 91 aukšt. mokslo institucijose šiemet įsiregistravo 232, 611 studentų.

Loyolos universitete padaugėjo 13%, Northwestern — 5%, Illinojus technologijos institutė — 1%, George Williams college — 11%, Chicago mokytojų seminarijoje (North college) — 65%.

Chicago universitete, priešingai, nepadaugėjo, o sumažėjo 9 procentais: De Paul universitete sumažėjo 1%, Chicago mokytojų kolegijoje (South) sumažėjo 17%.

Northwestern universitete bendras įsimatikuotųjų studentų skaičius 16,654, tai yra 760 daugiau kaip pernai.

COORS PORCELAIN CO. 600 — 9th St. Golden, Colorado CERAMIC OR CHEMICAL ENGINEER

COORS PORCELAIN CO. 600 — 9th St. Golden, Colorado

PUNCH-SHEAR OPERATOR Experienced combination machine. HELPERS Experienced steel plate FABRICATING SHOP Steady work. Many benefits.

OAKLEY STEEL PRODUCTS 650 S. 28th AVENUE BELLWOOD

ELECTRICITY Elektros įtaisymai PATYRES IR LICENZIJUOTAS ELEKTROS KONTRAKTORIUS Įveda išdegtusias vielas, iškelia laukian elektros metrus, įveda naujus plius ir jungtukus, naujas lempas.

Hoffa nori telefonistų Telefonų kompanijos darbininkų susirinkime Midland viešbutyje ketvirtadienio vakarą kalbėjėsoferių (teamsters) unijos viceprezidentas, vadinamas Hoffos dešinioji ranka, Harold Gibbons, pareiškė, kad "soferiai" vieninteliai yra ganėtinai stiprūs derėtis su Amerikos telefonų ir telegrafo kompanija (ATT).

RENTING IN GENERAL Nuomos

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui MŪRINIS 5 ir 6 kamb., centr. šild., garažas, prie Archer susisiekimo, tik \$24,000.

ŠIMAITIS Realty, Notary Public, Insurance 2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia PRODUCTION ENGINEER Coors Porcelain Company, located just fifteen miles from Denver, in business for 75 years, has been expanding rapidly in both industrial ceramics and aluminum can production.

MAINTENANCE SUPERVISOR Also needed is a man able to adapt to rapidly changing conditions and schedules, willing to work whatever hours are required in supervising the maintenance group in our Aluminum Department.

RENTING IN GENERAL Nuomos ISNUOMOJAMAS 4 kamb. butas 3-me aukšte, su vonia, dvigubi langai, gazo pečius šildomas, įėjimas iš sūno. Savininkas 2-me aukšte iš kiemo. VI 7-2841.

CONTRACTORS - BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai PIRKdami DAŽUS PAS MUS TIESIAI IS FABRIKO, sutauptysite 2 ar 3 dol. ant galiono.

A. ABALL ROOFING CO. 3925 W. Roosevelt Rd. Jei norite pigiai ir gerai padaryto darbo, telefonuokite LA 1-6921

HEATING CONTRACTORS Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai.

ABALL ROOFING CO. 3925 W. Roosevelt Rd. HEATING CONTRACTOR Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus.

WHY? Remember... ONLY YOU CAN PREVENT FOREST FIRES!

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

MŪRINIS 5 ir 6 kamb., centr. šild., garažas, prie Archer susisiekimo, tik \$24,000. MŪRINIS 4 kamb., 5 metų, tik \$16,700, Marquette Parke.

ŠIMAITIS Realty, Notary Public, Insurance 2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

PERKAME, parduodame, mainome įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas. NŪR VILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 West 59th Street Prospect 8-5454

A. NORKUS REAL ESTATE 2405 West 51st St. WA 5-5030

RENTING IN GENERAL Nuomos ISNUOMOJAMAS 4 kamb. butas 3-me aukšte, su vonia, dvigubi langai, gazo pečius šildomas, įėjimas iš sūno. Savininkas 2-me aukšte iš kiemo. VI 7-2841.

CONTRACTORS - BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai PIRKdami DAŽUS PAS MUS TIESIAI IS FABRIKO, sutauptysite 2 ar 3 dol. ant galiono.

A. ABALL ROOFING CO. 3925 W. Roosevelt Rd. Jei norite pigiai ir gerai padaryto darbo, telefonuokite LA 1-6921

HEATING CONTRACTORS Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus.

WHY? Remember... ONLY YOU CAN PREVENT FOREST FIRES!

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuomomis mėnesiniais išimokėjimais.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

1/4 AUKSTO mūr.: 5 ir 4 kamb. Svarūs, moderniški butai. Gazo šiluma. Alum. langai. \$24,500. 3 BUTAI ir krautuvi viename name ir kieme virš garžo dar 4 kamb. butas. Mėnesinių pajamų \$175. Viskas už \$12,000.

P. LEONAS REAL ESTATE 2735 West 71st Street Walbrook 5-6015

RENTING IN GENERAL Nuomos ISNUOMOJAMAS 4 kamb. butas 3-me aukšte, su vonia, dvigubi langai, gazo pečius šildomas, įėjimas iš sūno. Savininkas 2-me aukšte iš kiemo. VI 7-2841.

CONTRACTORS - BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai PIRKdami DAŽUS PAS MUS TIESIAI IS FABRIKO, sutauptysite 2 ar 3 dol. ant galiono.

A. ABALL ROOFING CO. 3925 W. Roosevelt Rd. Jei norite pigiai ir gerai padaryto darbo, telefonuokite LA 1-6921

HEATING CONTRACTORS Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus.

WHY? Remember... ONLY YOU CAN PREVENT FOREST FIRES!

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuomomis mėnesiniais išimokėjimais.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

1/4 AUKSTO mūr.: 5 ir 4 kamb. Svarūs, moderniški butai. Gazo šiluma. Alum. langai. \$24,500. 3 BUTAI ir krautuvi viename name ir kieme virš garžo dar 4 kamb. butas. Mėnesinių pajamų \$175. Viskas už \$12,000.

P. LEONAS REAL ESTATE 2735 West 71st Street Walbrook 5-6015

RENTING IN GENERAL Nuomos ISNUOMOJAMAS 4 kamb. butas 3-me aukšte, su vonia, dvigubi langai, gazo pečius šildomas, įėjimas iš sūno. Savininkas 2-me aukšte iš kiemo. VI 7-2841.

CONTRACTORS - BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai PIRKdami DAŽUS PAS MUS TIESIAI IS FABRIKO, sutauptysite 2 ar 3 dol. ant galiono.